

KRAJOWA RADA SPÓŁDZIELCZA

NACZELNY ORGAN SAMORZĄDU SPÓŁDZIELCZEGO

00-013 Warszawa, ul. Jasna 1, Skrytka pocztowa 16
e-mail: krs@krs.com.pl, <http://www.krs.com.pl>
tel. +48 22/596-43-00, +48 22/596-45-00, tel./fax +48 22/827-43-21

Warszawa, dnia 16 stycznia 2023 r.

Sz. P. Marek Mikołajczyk
DZIENNIK GAZETA PRAWNA

Szanowny Panie Redaktorze,

W odpowiedzi na wiadomość e-mail z dnia 15 stycznia 2024 r. Krajowa Rada Spółdzielcza pragnie wskazać, iż :

1. Kadencja organów Krajowej Rady Spółdzielczej uległa przedłużeniu na podstawie ustaw wprowadzonych w związku z wystąpieniem stanu epidemii Covid-19 (szczegółowy wywód poniżej).
2. Uchwały w sprawie zmiany terminu zwołania VII Kongresu Spółdzielczości były podejmowane z uwagi obowiązujący do 30 czerwca 2023 r. stan epidemii, bądź zagrożenia epidemicznego. Kongres został zwołany w pierwszym możliwym organizacyjnie terminie po zniesieniu ww. stanu. (szczegółowy wywód poniżej)
3. Na VII Kongres Spółdzielczości zostało prawidłowo wybranych 515 osób. O osobach, wybranych na zjazdach przedkongresowych sprzecznie z ustalonymi zasadami byli informowani, wraz ze wskazaniem konkretnych uchybień, organizatorzy wiodący zjazdów przedkongresowych, oraz sami zainteresowani w przypadku zjazdów przedkongresowych organizowanych przez Krajową Radę. Pomimo wezwań podmioty i osoby te nie były w stanie wykazać, iż spełniły wymogi zawarte w Trybie i zasadach wyboru delegatów na VII Kongres Spółdzielczości (dalej: Tryb i zasady), które zostały uchwalone przez Zgromadzenie Ogólne KRS uchwałą nr 19/2023 w sprawie zatwierdzenia zasad, trybu wyboru oraz liczby delegatów na VII Kongres Spółdzielczości. **Wskazać w tym miejscu należy, iż na podstawie art. 258 § 2 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze ustalenie trybu, zasad i liczby delegatów jest wyłączną prerogatywą KRS.** Tryb i zasady są uchwalane przez 100-osobowe Zgromadzenie Ogólne, w którym są przedstawiciele wszystkich branż spółdzielczych. Nie uzupełniono braków w liczbie delegatów z uwagi na brak chętnych

lub brak współpracy ze strony organizatorów wiodących zjazdów przedkongresowych, których zadaniem i obowiązkiem było przeprowadzenie zjazdów przedkongresowych zgodnie z uchwalonymi przez ZO KRS zasadami. Żaden z organizatorów wiodących nie wyszedł z inicjatywą uzupełnienia składu delegatów danej branży o osoby, które warunki te spełniały (patrz pkt. 5), w miejsce tych zakwestionowanych. Zamiast tego na Krajową Radę Spółdzielczą wywierane były (są nadal) naciski, aby rejestrować kandydatów niespełniających obowiązujących i równych dla wszystkich Trybu i zasad wyboru delegatów na VII Kongres Spółdzielczości. Wobec powyższego uprawnionym jest pytanie dlaczego tak się dzieje, czy nie chodzi tu o kumoterstwo i nepotyzm?

4. Uchwałą 26/2023 z 6 grudnia 2023 r. podjęto w odpowiedzi na skargę nieprawidłowości, której dopuścił się organizator wiodący zjazdu przedkongresowego rolniczych spółdzielni produkcyjnych. Na zjeździe tym doszło nie tylko do złamania Trybu i zasad wyboru delegatów na VII Kongres Spółdzielczości, ale także do złamania Regulaminu zjazdu przedkongresowego, który był uchwalony przez ten właśnie zjazd. Przedmiotowe uchybienia polegały na:

- a) Złamaniu pkt. VI ust. 1 Regulaminu polegającym na tym, iż członkowie komisji skrutacyjnej nie posiadali biernego i czynnego prawa wyborczego, a więc nie mogła ona ukonstytuować się w tym składzie;
- b) Złamaniu pkt. VII ust. 3 Regulaminu polegającym na tym, iż na delegatów na VII Kongres Spółdzielczości zostały wybrane osoby nieobecne na Zjeździe;
- c) Braku możliwości weryfikacji faktycznego członkostwa w spółdzielniach 33 przedstawicieli uczestniczących w zjeździe przedkongresowym z uwagi na brak numerów członkowskich w uchwałach spółdzielni udzielających im pełnomocnictwa do uczestnictwa w Zjeździe Przedkongresowym RSP;

Co w konsekwencji doprowadziło do złamania pkt. 1 i 3 Zasad i Trybu wyboru delegatów na VII Kongres Spółdzielczości. Zgromadzenie Ogólne KRS, w celu uniknięcia zagrożenia w postaci braku reprezentacji całej branży RSP na Kongresie oraz umożliwienia jak najszerszego uczestnictwa przedstawicieli tej branży w VII Kongresie Spółdzielczości, postanowiło unieważnić Zjazd Przedkongresowy Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych z dnia 26 października 2023 r., pozbawić Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych (dalej: KZR RSP) roli organizatora wiodącego i zobowiązać Zarząd KRS do zorganizowania przedmiotowego Zjazdu. Wskazać w tym miejscu należy, iż Krajowa Rada Spółdzielcza podjęła próbę

wyjaśnienia nieścisłości w dokumentacji i wskazanych na wstępie rażących naruszeń i wezwała KZR RSP do przedłożenia pełnej dokumentacji ze zjazdu. Uczyniła to pismami z dnia 3 i 23 listopada 2023 r. W odpowiedzi KZR RSP przesłał pismo 27 listopada 2023 r., którego treść nie pozwoliła na usunięcie przedmiotowych naruszeń. Wobec powyższego niezbędne stało się podjęcie przedmiotowej uchwały. Uczyniono to w takim terminie z uwagi na długotrwały proces weryfikacji zgodności zgłoszonych kandydatur, z Trybem i zasadami wyboru delegatów oraz regulaminem zjazdu, wynikającego z opieszałości i braku współpracy organizatora wiodącego z KRS. Krajowa Rada dokonała przedmiotowej zmiany Trybu i zasad, z uwagi na fakt, iż nie miała już innej możliwości wpłynięcia na organizatora wiodącego, aby stosował się do zasad ustalonych przez KRS, które obowiązują wszystkich delegatów.

5. Delegaci wybrani na Kongres musieli spełnić następujące warunki:
  - a) być wybranym, spośród członków spółdzielni lub w przypadku spółdzielczego związku rewizyjnego spośród członków spółdzielni zrzeszonych w tym związku, przez radę nadzorczą spółdzielni lub związku, chyba że statut stanowi inaczej,
  - b) być wybranym na zjeździe przedkongresowym właściwym dla swojej branży
  - c) podmiot desygnujący delegata nie mógł być w likwidacji lub upadłości, oraz musiał mieć opłacone składki na rzecz KRS
  - d) uiścić opłatę kongresową.

Jeżeli, któryś z powyższych warunków nie został spełniony, organizatora wiodącego lub w przypadku gdy organizatorem wiodącym była KRS, bezpośrednio spółdzielnię desygnująca swojego kandydata, informowano o stwierdzonych uchybieniach i wzywano do usunięcia uchybień. W przypadku gdy przedmiotowych uchybień nie usunięto, wybór danych delegatów kwestionowano.

6. Jak w pkt. 5
7. Punkt 17 Trybu i zasad dodano z uwagi na pojawiający się, problem z przyporządkowaniem niektórych spółdzielni do konkretnej branży, z uwagi na przeróżne przedmioty działalności gospodarczej spółdzielni oraz przenikanie się danych branż. Krajowa Rada Spółdzielcza nie wykorzystwała tego punktu Trybu i zasad do przeniesienia jakiegokolwiek spółdzielni do innej branży. Zgromadzenie Ogólne KRS składające się z przedstawicieli wszystkich branż, w tym branży spółdzielni pracy i usług oraz branży rolniczej, ustaliło w Trybie i zasadach, iż układ branżowy zostanie

ustalony w oparciu o rejestr prowadzony przez Krajową Radę Spółdzielczą według stanu na dzień 31 marca 2023 r.. W momencie podejmowania uchwały przedstawiciele żadnej branży nie kwestionowali tego zapisu.

8. Nie było próśb, ani deklaracji ze strony Ogólnopolskiego Związku Rewizyjnego Spółdzielni Socjalnych w przedmiocie pomocy w organizacji zjazdu przedkongresowego.
9. Krajowa Rada odmawia odpowiedzi na przedmiotowe pytanie, są to informacje wrażliwe stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa. Pragniemy jednak wskazać, iż wynagrodzenie Prezesa i członków zarządu jest ustalane w drodze uchwały Zgromadzenia Ogólnego KRS.
10. Krajowa Rada odmawia odpowiedzi na przedmiotowe pytanie, są to informacje wrażliwe stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa. Pragniemy jednak wskazać, iż wynagrodzenie Przewodniczącego Zgromadzenia Ogólnego i członków komisji problemowych zgromadzenia jest ustalane w drodze uchwały Zgromadzenia Ogólnego KRS.
11. Krajowa Rada odmawia odpowiedzi na przedmiotowe pytanie, są to informacje wrażliwe, stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa
12. Spółdzielnie są niezależne i samorządne, więc same podejmują decyzję o likwidacji, bądź przekształceniu się w spółki prawa handlowego. Jedynie informują o tym Krajową Radę Spółdzielczą. Problem ten jest złożony i w swej naturze niezależny od Krajowej Rady Spółdzielczej.
13. Wszelkie działania Krajowej Rady Spółdzielczej mające na celu realizację jej zdań są opublikowane w Raporcie z działalności KRS za lata 2017-2023, Monitorze Spółdzielczym, Tęczy Polskiej oraz na stronie internetowej Krajowej Rady Spółdzielczej

Ponadto pragniemy podnieść, iż przedstawienie skomplikowanych zagadnień prawnych w kilku zdaniach, jak oczekuje tego Pan Redaktor, nie jest możliwe, a ich skrótowe wyjaśnienie może wprowadzić odbiorcę artykułu w błąd, wobec tego pragnąc dokładnie wyjaśnić obecną sytuację, zmuszeni jesteśmy udzielić odpowiedzi także w dłuższej formie. Z uwagi także na negatywne doświadczenia we współpracy z niektórymi dziennikarzami, którzy zdarzało się, że manipulowali faktami i wprowadzali odbiorców w błąd zastrzegamy również możliwość opublikowania niniejszej odpowiedzi na stronie internetowej Krajowej Rady Spółdzielczej w przypadku gdyby treść samego artykułu mogłaby wprowadzać w błąd.

Wobec wejścia w życie ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19 stwierdzić należy co następuje:

Art. 78 ww. ustawy wprowadził w ustawie z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568 i 695) m.in. następujące zmiany:

4) po art. 90 dodaje się art. 90a w brzmieniu: „Art. 90a. W przypadku gdy kadencja rady nadzorczej lub zarządu spółdzielni upływa w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, trwającego w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy lub ogłoszonego bezpośrednio po okresie trwającym w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, ulega ona przedłużeniu do dnia zwołania pierwszego walnego zgromadzenia spółdzielni w terminie, o którym mowa w art. 90.”.

W związku z ogłoszeniem w dniu 14 marca 2020 r. stanu zagrożenia epidemicznego, a następnie odwołaniem tego stanu i ogłoszeniem w dniu 20 marca 2020 r. do odwołania stanu epidemii na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej wprowadzona została norma prawna, która z mocy ustawy przedłużyła kadencję rady nadzorczej lub zarządu jeżeli kadencja ta upłynęła lub upłynie w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii (stan epidemii zakończył się z dniem 1 lipca 2023 r.). Norma ta ma moc wsteczną, tj. przywróciła ciągłość kadencji ustawowym organom, których kadencja się zakończyła. Natomiast przedłużenie kadencji tych organów trwało nie dłużej niż do dnia zwołania pierwszego walnego zgromadzenia w terminie o którym mowa w art. 90. Zgodnie z przepisem art. 90 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw jeżeli ustawowy termin zwołania walnego zgromadzenia spółdzielni albo zebrania właścicieli lokali przypada w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, trwającego w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy lub ogłoszonego bezpośrednio po okresie trwającym w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, ulega on przedłużeniu o 6 tygodni od dnia odwołania tego stanu.

W ocenie Krajowej Rady Spółdzielczej ww. ustawa przedłużyła nie tylko kadencję ustawowym organom Spółdzielni, ale również organom Krajowej Rady Spółdzielczej w drodze analogii legis, skoro w analogicznej sytuacji prawnej znalazły się organy naczelnego organu

samorządu spółdzielczego tj. Krajowej Rady Spółdzielczej. Jak wskazano w uzasadnieniu prawnym wyroku WSA z dnia 1 września 2015 r. (sygn. akt. I SA/Rz 696/15) analogia legis - oznacza podporządkowanie określonych kategorii stanów faktycznych przepisowi, z którego, w drodze wykładni językowej, nie sposób wywieść normy o takim zasięgu - jest nawiązaniem do konkretnego, obowiązującego przepisu bądź grupy przepisów; analogia iuris nawiązuje do ogólnych zasad czy założeń danego systemu prawa. Oznacza ona, że interpretator sięgając do analogii tego rodzaju pomija regułę prawa, dając pierwszeństwo bardziej lub mniej wyraźnie sformułowanej ogólnej zasadzie prawa. Należy zauważyć, że rozróżnia się analogię intra legem (analogia ta tworzy normy prawne, nie rozszerzając w zasadzie ani przedmiotowego, ani podmiotowego zakresu istniejących instytucji prawnych; wypełnia natomiast normatywną treść luki w konstrukcji instytucji już istniejących, pozwalając na ich poprawne funkcjonowanie bądź nawet na funkcjonowanie w ogóle) oraz analogię extra legem (prowadzi do rozszerzania zakresu instytucji prawnych tj. objęcia ich unormowaniami bądź to stanów faktycznych bądź to podmiotów nie objętych przy zastosowaniu innych metod interpretacji - zakresem norm kształtujących te instytucje).

Ponadto należy zauważyć, że zgodnie z art. 258a Prawa Spółdzielczego, Kongres Spółdzielczości dokonuje oceny stanu spółdzielczości w RP oraz warunków i możliwości jej rozwoju, uchwała statut Krajowej Rady Spółdzielczej, zasady finansowania jej działalności przez organizacje spółdzielcze, dokonuje wyboru członków Krajowej Rady Spółdzielczej (Zgromadzenia Ogólnego Krajowej Rady Spółdzielczej) oraz określa zasady odwoływania jej członków. To właśnie więc Kongres Spółdzielczości dokonuje wyboru członków Krajowej Rady Spółdzielczej, a tym samym w przypadku zmiany terminu samego Kongresu, który jest wyłącznie kompetentny do dokonania wyboru członków Krajowej Rady Spółdzielczej ulega również przedłużeniu kadencja organów Krajowej Rady Spółdzielczej. Ponadto należy zauważyć, iż zwołanie Kongresu Spółdzielczości we wcześniejszym terminie nie było możliwe wobec nie tylko utrzymującej się dotychczas epidemii oraz następnie stanu zagrożenia epidemicznego i panujących zasad reżimu sanitarnego, ale również wobec braku możliwości wpłynięcia na spółdzielnie do wyznaczenia delegatów na Kongres Spółdzielczości skoro sam ustawodawca przewidział w art. 90 ustawowe przedłużenie terminu na zwołanie walnego zgromadzenia każdej spółdzielni tj. o 6 tygodni od dnia ustania epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego, co sprawia, że racjonalne i w pełni uzasadnione w świetle podstawowych zasad prawa jest przyjęcie w drodze analogii legis, iż także w przypadku Krajowej Rady Spółdzielczej jako naczelnego organu samorządu spółdzielczego wydłużeniu uległa kadencja organów Krajowej Rady Spółdzielczej, ergo w takim samym zakresie w jakim została ona przedłużona

w spółdzielniach, co znajduje również potwierdzenie w woli samych członków Zgromadzenia Ogólnego Krajowej Rady Spółdzielczej, którzy w uchwale nr 16/2022 z dnia 1 lipca 2022 r. postanowili wyznaczyć termin VII Kongresu Spółdzielczości na grudzień 2023 r., z uwagi na trwający stan epidemii, analogicznie jak to uczynili w uchwale nr 12/2020 z dnia 7 lipca 2020 r. oraz uchwale 23/2021 z dnia 23 czerwca 2021 r. Z przyczyn organizacyjnych i ekonomicznych, uchwałą ZO KRS nr 18/2023 z dnia 29 czerwca 2023 r. termin ten następnie został przesunięty na 22-23 stycznia 2024 r.

Niezależnie od powyższego z uwagi na zniesienie art. 90 i 90a ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, przez art. 25 ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. (Dz.U.2022.1561) zmieniającej nin. ustawę z dniem 7 września 2022 r. Zgromadzenie Ogólne Krajowej Rady Spółdzielczej w celu uniknięcia ewentualnych zarzutów kierowanych do Zarządu Krajowej Rady w przedmiocie upłynięcia jego kadencji podjęło Uchwałę nr 17/2022 z dnia 1 lipca 2022 r. o zmianie uchwał Zgromadzenia Ogólnego Krajowej Rady Spółdzielczej z dnia 10 stycznia 2017 r. nr 3/2017 w sprawie dokonania wyboru prezesa Zarządu Krajowej Rady Spółdzielczej oraz nr 7/2017 w sprawie dokonania wyboru członków Zarządu Krajowej Rady Spółdzielczej w której wskazano, iż kadencja obecnego Zarządu trwa do czasu wyboru nowego składu Zarządu wybranego przez Zgromadzenie Ogólne wyłonione przez VII Kongres Spółdzielczości. Uchwała ta została podjęta jednogłośnie i nie została skutecznie zaskarżona przed sądem. Wskazać należy, iż nie jest ona nieważna z mocy prawa, gdyż nie łamie w żadnej mierze ustawy Prawo Spółdzielcze, ani żadnych innych przepisów ustawowych

Niezależnie od powyższego wskazać należy, że art. 42 ustawy zmieniającej (uchylającej art. 90 i 90a) dokonał dalszego przedłużenia kadencji organów spółdzielni, zgodnie z którym, jeżeli kadencja rady nadzorczej lub zarządu uległa przedłużeniu na podstawie art. 90a, upływa ona w dniu zwołania pierwszego walnego zgromadzenia po dniu wejścia w życie tego przepisu, przy czym ustawodawca nie wskazał w tym przepisie terminu, do którego takie walne zgromadzenie powinno zostać przeprowadzone, co również dalej daje podstawę do stosowania odniesienia tego przedłużenia, w drodze analogii legis, do organów Krajowej Rady Spółdzielczej.

Dodać należy, iż pomimo faktu, że Krajowa Rada Spółdzielcza nie jest spółdzielnią, działa w analogicznym reżimie prawnym, a faktyczna i fizyczna możliwość zwołania Kongresu Spółdzielczości jest ściśle powiązana z przeprowadzeniem Walnych Zgromadzeń przez

wszystkie spółdzielnie, które to na mocy obowiązujących do dnia 7 września 2022 r. art. 90 i 90a ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, nie zwoływały Walnych Zgromadzeń, a Krajowa Rada Spółdzielcza, jak wskazano powyżej, nie posiada instrumentów prawnych mogących takie spółdzielnie przymusić do ich zwoływania. Do końca 2022 roku wybrano jedynie 51 delegatów na zebrania przedkongresowe, a ich liczba powinna odpowiadać liczbie działających spółdzielni tj. ok. 10.000. W ocenie Krajowej Rady Spółdzielczej bezsprzeczne jest to, że ustawodawca nie normując kadencji organów KRS w ówczesnie obowiązujących przepisach „covidowych”, w sposób jednoznaczny doprowadził do wystąpienia luki w prawie, która uniemożliwia podjęcie działań przez KRS jako organu stosującego prawo. Ustanowił za to przepis prawny, który reguluje sytuację pod istotnymi względami podobną do sytuacji, w której znalazła się Krajowa Rada Spółdzielcza.

Niezależnie od powyższego, gdyby nawet uznać, że analogia legis nie może mieć w przedmiotowej sytuacji zastosowania, to zastosowanie winna znaleźć analogia iuris celem wypełnienia luki w zakresie braku regulacji, zgodnie z regułami wnioskowania a minore ad maius - z mniejszego na większe. Jeżeli ustawodawca wydłużył kadencje organom spółdzielni i wydłużył ustawowy termin do zwołania walnego zgromadzenia spółdzielni tj. najwyższego jej organu, to także powinno mieć to zastosowanie do najwyższego organu KRS, czyli Kongresu Spółdzielczości. Trzeba bowiem mieć na uwadze funkcję jaką pełni Krajowa Rada Spółdzielcza oraz wykazane powyżej bezpośrednie powiązanie sytuacji faktycznej i prawnej, w której się ona znalazła, z sytuacją jej członków tj. spółdzielni. Mając powyższe na uwadze, KRS stoi na stanowisku, iż skoro wydłużono termin do zwołania Walnego Zgromadzenia spółdzielni, to również wydłużeniu uległ termin do zwołania Kongresu Spółdzielczości (odpowiednika Walnego Zgromadzenia) naczelnego organu spółdzielczości.

Jak więc wskazano powyżej organy Krajowej Rady Spółdzielczej istnieją i funkcjonują. Kongres również został zwołany na dzień 22-23 stycznia 2023 r. Termin, ten uwzględnia przede wszystkim ogromną liczbę spółdzielni (ok. 10.000) przez co procedura organizacji Kongresu Spółdzielczości trwa około roku czasu. Obejmuje ona:

1. Podjęcie przez Zgromadzenie Ogólne KRS uchwały w sprawie terminu zwołania Kongresu.
2. Podjęcie przez Zarząd uchwał określających działania organizacyjne dla przeprowadzenia wszystkich procedur, a w tym:
  - poinformowanie wszystkich spółdzielni i związków o zbliżającym się kongresie

i dokonania tam wyboru przez właściwy (określony w statucie) organ, pełnomocnika i jego zastępcy na zjazd branżowy/regionalny. (Krajowa Rada Spółdzielcza poinformowała już zainteresowane podmioty w 2020 r., kiedy planowano odbyć Kongres w grudniu tego właśnie roku. Z uwagi na fakt, że najczęściej organami właściwymi do wyboru były Walne Zgromadzenia/Zebrania Przedstawicieli, duża część podmiotów spółdzielczych tego wyboru nie dokonała. Powodem była sytuacja pandemiczna i związane z nią przepisy pozwalające na przesunięcie ich odbycia na okres popandemiczny. Duża część podmiotów spółdzielczych, głównie mieszkaniowych, nie zwołała jeszcze walnych zgromadzeń)

- opracowanie projektu udzielania pełnomocnictwa spółdzielczym związkom rewizyjnym pełniącym rolę tzw. organizatorów wiodących dla odbycia zjazdów przedkongresowych regionalnych lub ogólnokrajowych (w zależności od liczebności danej branży), a w tym zasad wyboru delegatów na Kongres i wszystkich innych kwestii organizacyjnych, łącznie z zasadami pokrywania kosztów tego zgromadzenia.
- opracowanie projektu podziału mandatów na poszczególne zjazdy, o których mowa wyżej.

3. Powołanie Komitetu Organizacyjnego Kongresu.

4. Przedłożenie projektów, o których mowa w pkt. 2 do zatwierdzenia przez Zgromadzenie Ogólne KRS – uchwalone w dniu 29 czerwca 2023 r.

5. W oparciu o powyższe dokumenty, organizator wiodący tj. Związek Rewizyjny, który wyraził zgodę aby pomóc Krajowej Radzie w organizacji Kongresu musiał:

a) zorganizować spotkania z udziałem przedstawicieli pozostałych związków rewizyjnych danej branży w celu uzgodnienia, w ramach ogólnego limitu, liczby mandatów przyznanych do wyboru przez poszczególne zjazdy przedkongresowe, oraz określenia roli poszczególnych związków rewizyjnych w organizacji wyborów delegatów.

b) przeprowadzić wybory delegatów na Kongres spośród wszystkich spółdzielni danej branży i ich związków rewizyjnych (z wyjątkiem spółdzielni i związków w likwidacji i upadłości). W zależności od liczby spółdzielni w danej branży, wybory delegatów na Kongres mogą być przeprowadzane przez zjazdy regionalne lub zjazd krajowy wszystkich spółdzielni danej branży. Decyzja o sposobie przeprowadzenia wyborów należy do branżowego Komitetu Organizacyjnego bądź organizatora wiodącego,

c) organizacyjnie przygotować wybory delegatów na Kongres poprzez:

- zapewnienie warunków do przeprowadzenia zjazdu,
  - zawiadomienie spółdzielni o terminie, miejscu i porządku obrad zjazdu,
  - ustalenie sposobu pokrycia kosztów odpłatności z tytułu uczestnictwa przedstawicieli w zjeździe przez organizacje spółdzielcze,
  - wyegzekwowanie wniesienia opłaty kongresowej od każdego wybranego przedstawiciela.
- d) złożyć protokoły ze zjazdów przedkongresowych i zarejestrować wybranych delegatów w Biurze Zarządu Krajowej Rady Spółdzielczej. Wraz z protokołami ze zjazdów przedkongresowych przekazywane są wszystkie ankiety delegatów na Kongres Spółdzielczości – do 10 listopada 2023 r.
- e) zapewnić zakwaterowanie dla branżowej grupy delegatów w czasie Kongresu,
- f) zorganizować spotkania z wybranymi na Kongres delegatami w celu omówienia i przygotowania spraw dotyczących przebiegu Kongresu,
- g) współpracować z Krajową Radą Spółdzielczą w zakresie organizacji przebiegu Kongresu, w tym w szczególności:
- Brać udział w pracach związanych z obsługą Kongresu,
  - wybrać opiekunów delegatów na Kongres danej branży,
- h) wykonać inne obowiązki wynikające z procesu przygotowania i przebiegu Kongresu uzgodnione z Krajową Radą Spółdzielczą,
- i) informować na bieżąco Krajową Radę Spółdzielczą o postępie prac związanych z przygotowaniem i przebiegiem zjazdów oraz przekazać terminarz zaplanowanych zjazdów z co najmniej 7-dniowym wyprzedzeniem.

Wobec uchylecia art. 90 i 90a ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, wyżej przedstawiona procedura wyboru delegatów na Kongres mogła rozpocząć się dopiero po 30 czerwca 2023 r., gdyż wtedy upłynął termin dla spółdzielni na zwołanie walnego zgromadzenia.

Wynika to z tego, iż z chwilą uchylecia art. 90, który przewidywał termin 6 tygodni na zwołanie walnego zgromadzenia w przypadku odwołania stanu epidemii albo stanu zagrożenia epidemicznego ponownie znajduje zastosowanie przepis art. 39 § 1 ustawy – Prawo spółdzielcze (w przypadku spółdzielni mieszkaniowych art. 8³ ust. 2 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych), zgodnie z którym zarząd zwołuje walne zgromadzenie przynajmniej raz w roku w ciągu 6 miesięcy po upływie roku obrachunkowego. Z uwagi na fakt, iż ustawa

uchylająca weszła w życie po 30 czerwca 2022 r. oznacza to co do zasady obowiązek zwołania walnego zgromadzenia nie później niż do 30 czerwca 2023 r. Prawodawca nie określił bowiem szczególnego terminu względem przepisu art. 39 § 1 ustawy – Prawo spółdzielcze w jakim powinno zostać przeprowadzone walne zgromadzenie spółdzielni po uchyleniu przepisu art. 90 i 90a, a wręcz potwierdził w ww. przepisie art. 42 ustawy uchylającej brak takiej szczególnej regulacji. Gdyby bowiem racjonalny prawodawca zamierzał inaczej to wskazałby w przepisach ustawy uchylającej, że walne zgromadzenie należy zwołać np. w terminie 6 tygodni po dniu wejścia w życie przepisów zmieniających, czego jednak nie uczynił.

Powyższe stanowisko potwierdziło Ministerstwo Rozwoju i Technologii w swoim komunikacie dostępnym na stronie internetowej Ministerstwa z dnia 12 sierpnia 2022 r., w którym stwierdzono:

„Z dniem 7 września 2022 r. uchylone zostaną przepisy art. 90 i 90a ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw. Przepisy te umożliwiają przesunięcie zorganizowania walnych zgromadzeń w spółdzielniach na czas po odwołaniu stanu epidemii lub zagrożenia epidemicznego, jak również wydłużają kadencję rad nadzorczych.

Od dnia 7 września 2022 r. do zwoływania walnych zgromadzeń zastosowanie znajdują przepisy ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych. Ustawa ta przewiduje, że zarząd zwołuje walne zgromadzenie:

- *przynajmniej raz w roku w ciągu 6 miesięcy po upływie roku obrachunkowego,*
- *również na żądanie rady nadzorczej lub przynajmniej jednej dziesiątej, nie mniej jednak niż trzech członków, jeżeli uprawnienia tego nie zastrzeżono w statucie dla większej liczby członków.*

Jeżeli w spółdzielni rok obrachunkowy pokrywa się z rokiem kalendarzowym, to spółdzielnia taka obowiązana będzie przeprowadzić stacjonarne walne zgromadzenie do dnia 30 czerwca 2023 r., tj. w ciągu 6 miesięcy po upływie roku obrachunkowego.”

Niezależnie od powyższego, nawet gdyby uznać, iż do Krajowej Rady Spółdzielczej nie miały zastosowania w drodze analogii przepisy art. 90 i 90a ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem,

przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, to w nadal obowiązującej ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, występuje art. 14i, który przedłuża kadencje organom statutowym organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła, związku zawodowego, związku lub organizacji przedsiębiorców, związków pracodawców, ich federacji i konfederacji lub społecznego inspektora pracy.

Wskazać zatem należy, zgodnie z art. 1 § 1 ustawy Prawo spółdzielcze *„Spółdzielnia jest dobrowolnym zrzeszeniem nieograniczonej liczby osób, o zmiennym składzie osobowym i zmiennym funduszu udziałowym, które w interesie swoich członków prowadzi wspólną działalność gospodarczą.”*, z kolei na podstawie art. 11 Pr.spół. spółdzielnia z chwilą wpisu nabywa osobowość prawną. Tym samym spółdzielnia spełnia wszystkie przesłanki, aby zostać uznana za przedsiębiorcę zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców, która stanowi, iż *„Przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą.”* Krajowa Rada Spółdzielcza natomiast jako naczelny organ samorządu spółdzielczego (będąc więc organizacją) z mocy prawa zrzesza wszystkie spółdzielnie w kraju, a więc wypełnia wszelkie przesłanki, aby uznać ją za organizację przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. A zatem zgodnie z art. 14i ust. 2 kadencja statutowych organów Krajowej Rady Spółdzielczej uległa przedłużeniu i trwać będzie nie dłużej niż 90 dni od czasu zakończenia obowiązywania stanu epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego.¹ *(„Jeżeli w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 lub do 30 dni po odwołaniu danego stanu upływa kadencja organu statutowego związku zawodowego, związku lub organizacji przedsiębiorców, związków pracodawców, ich federacji i konfederacji lub społecznego inspektora pracy i w związku z obowiązywaniem tego stanu nie mają oni możliwości przeprowadzenia wyborów, kadencja tych organów ulega przedłużeniu do czasu wyboru organu statutowego związku zawodowego, związku lub organizacji przedsiębiorców, związków*

---

¹ Zob. art. 259 Prawo spółdzielcze. Komentarz dr hab. Dominik Bierecki, dr Piotr Pałka 2024, wydawnictwo C.H. Beck

pracodawców, ich federacji i konfederacji lub społecznego inspektora pracy na nową kadencję, jednak nie dłużej niż do 90 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii.”)

Powyższe stanowisko uzasadnia również fakt uznania Krajowej Rady Spółdzielczej jako organizację przedsiębiorców przez organ państwowy - konstytucyjny, a mianowicie Minister Rozwoju i Technologii, który w 2022 r. przyznał Pozwanej dotację w ramach projektu pn. „wsparcie udziału **organizacji przedsiębiorców** w pracach międzynarodowych grup lub organizacji branżowych”.

Pragniemy także podkreślić, iż Tryb i zasady wyboru delegatów są jednakowe dla wszystkich delegatów i były ogłaszane zarówno w Monitorze Spółdzielczym jak i na stronie internetowej KRS. Niestety przez opieszałość i niekompetencję, a być może i złą wolę części organizatorów wiodących, w wielu przypadkach do zasad tych się nie stosowano, gdyż jak można wywnioskować z postępowania niektórych osób, nie spełniały one wymogu przynależności do spółdzielni, którą mieli reprezentować na Kongresie. Krajowa Rada Spółdzielcza wobec skali zaniedbań zmuszona była dokonać weryfikacji nadsyłanej przez organizatorów wiodących dokumentacji, co niestety wiązało się z zakwestionowaniem stosunkowo niewielkiej części delegatów nie spełniających ustalonych w Trybie i zasadach wymogów. Niestety były to często osoby będące członkami organów zarządzających związków rewizyjnych, które nie mogły pogodzić się z decyzją całego środowiska spółdzielczego wyrażonego w uchwale Zgromadzenia Ogólnego KRS nr 19/2023 r. z dnia 29 czerwca 2023 r.

Na zakończeni Krajowa Rada Spółdzielcza pragnie podkreślić, iż publikację artykułu prasowego w przededniu VII Kongresu Spółdzielczości, mającego jak się wydaje wykazać niczym nieoparte zarzuty i zastrzeżenia co do zasad i trybu wyboru delegatów, należy rozpatrywać jako bezprawną i sprzeczną z zasadami rzetelnego dziennikarstwa ingerencję w wybory nowego składu Krajowej Rady Spółdzielczej. Zwłaszcza, że wyłączną winę za nieprawidłowości w wyborze części delegatów ponoszą organizatorzy wiodący zjazdów przedkongresowych, którzy nie umieli lub nie chcieli stosować się do zasad obowiązujących wszystkie spółdzielnie i organizacje spółdzielcze.

Upzejmie prosimy również w trybie ustawy – Prawo prasowe o przesłanie tekstu, który będzie publikowany do naszej autoryzacji.

Dyrektor Biura Zarządu
Krajowej Rady Spółdzielczej

Krzysztof Ksyta

Do wiadomości:

- Krzysztof Jedlak - Redaktor naczelny, e-mail: krzysztof.jedlak@infor.pl